

Státní okresní archiv Plzeň-jih se sídlem v Blovicích

**Místní národní výbor Zahorčičky
1957-1975**

Inventář

EL NAD č.: 860

AP č.: 457

Jana Mašková

Blovice 2012

Obsah

Úvod	str.
I. Vývoj původce archivního fondu	4
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	6
III. Archivní charakteristika archivního fondu	7
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	8
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	9
Seznam použitých pramenů a literatury	10
Seznam použitých zkratk	11
Inventární seznam	12
I. Úřední knihy	13
Knihy evidenční	13
II. Spisový materiál	13
Spisy	13

ÚVOD

I. Vývoj původce archivního fondu

Původcem archivního fondu je Místní národní výbor Zahorčičky, který vyvíjel svoji činnost od května 1945 do 31. prosince 1975. Do roku 1949 obec Zahorčičky náležela do soudního okresu Blatná ve správním okrese Blatná. V letech 1949-1960 byla obec Zahorčičky součástí okresu Blatná, a po roce 1960 se stala součástí okresu Plzeň-jih.

Národní výbory vznikaly ilegálně již během okupace jako revoluční orgány národně osvobozenického boje. Dne 16. dubna 1944 vydala londýnská vláda oficiální prohlášení vyzývající k jejich ustavení. Národní výbory se měly po porážce okupantů ujmout správy v obcích, okresech a zemích.

Do roku 1948 vyvíjely národní výbory svou činnost na základě Košického vládního programu z 5. dubna 1945 a ústavních dekretů prezidenta republiky ze 4. prosince 1944 č. 18/1944 Ústředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění.

Místní národní výbor byl ustaven jako orgán veřejné správy ve všech jejích oborech. Jeho postavení a pravomoc upravovalo vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, a dále vládní nařízení č. 44/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů, kterým se měnilo prvně zmíněné vládní nařízení. Zaniklý obecní úřad se stal úřadem místního národního výboru a prováděl veškerá jeho rozhodnutí a opatření. Činnost takto vzniklého MNV byla řízena směrnicemi ministerstva vnitra č. 6/1945 Ú. l., pro národní výbory místní a okresní, schválenými vládou Československé republiky dne 19. května 1945.

Původní složení MNV bylo výsledkem politického vlivu v obci. Během roku 1945 bylo změněno podle paritního zastoupení politických stran. Podle vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do Ústavodárného Národního shromáždění, přizpůsobilo se složení MNV výsledkům těchto voleb. V letech 1946-1948 zastával funkci předsedy MNV Zahorčičky Josef Bambas, místopředsedy pak Josef Kadlejch.

Místní národní výbor zvolil na ustavující schůzi ze svého středu radu MNV, ze členů rady pak předsedu a náměstký

Rada MNV byla volena z řad členů MNV. Tvořili ji předseda MNV, náměstek a ostatní členové rady. Jako své poradní, pomocné a později i kontrolní orgány zřizovala plenární schůze MNV stálé komise s působností pro celou obec. Dále mohly být zřizovány komise, jejichž potřeba vyplynula z místních poměrů. V čele komisí stáli referenti, později předsedové, zpravidla členové rady. Tzv. referentský systém byl využíván až do roku 1954.

Pro usměrnění dalšího vývoje místních národních výborů mělo zásadní význam vládní nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů. MNV byly rozděleny podle počtu obyvatel do čtyř kategorií. S počtem obyvatel 67 v roce 1950 byl MNV Zahorčičky zařazen do I. kategorie. Práci MNV rozděloval mezi pět referátů.

Již od roku 1951 docházelo k ustavování místních tajemníků u všech místních národních výborů. Tajemníci za svoji činnost zodpovídali radě MNV, předsedovi MNV a tajemníkovi okresního národního výboru (ONV).

Důležitým mezníkem ve vývoji národních výborů byl rok 1960. Novému územnímu uspořádání státu předcházelo vydání dalších důležitých zákonů, jejichž obsah se odrazil v přijetí Ústavy Československé socialistické republiky. Na ústavní zákon č. 35/1960 Sb., o změně ústavního zákona o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady a ústavního zákona o národních výborech, který definoval národní výbory vzešlé z voleb roku 1960 jako „orgány státní moci pracujícího lidu“, navázal zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu. Tento zákon stanovil, že z důležitých společenských zájmů, zejména pro další rozvoj zemědělské výroby a pro hospodářskou a kulturní výstavbu obcí, lze vytvořit, zrušit nebo sloučit obce, nebo provést změnu jejich území.

Od 1. července 1960 vstoupil v platnost zákon o nové územní organizaci národních výborů a ostatních státních orgánů v krajích, okresech a obcích. Podle zákona č. 39/1960 Sb., o volbách do národních výborů, se do nich volili poslanci na čtyřleté volební období. Po vstoupení tohoto zákona v platnost se obec Zahorčičky, která byla dříve součástí okresu Blatná, stala součástí nově vzniklého okresu Plzeň-jih.

Právní základ k dalšímu rozšíření pravomoci a odpovědnosti národních výborů poskytoval zákon č. 65/1960 Sb., o národních výborech. Tento zákon také vymezoval okruh hospodářství, za jehož řízení národní výbory odpovídaly. Národní výbory zabezpečovaly ve svém okruhu plnění hospodářských a kulturních úkolů kolektivními orgány, tj. plenárním zasedáním, radou a komisemi.

Jak bylo již výše řečeno, došlo v r. 1960 k přijetí zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu. Na základě výše zmíněného zákona a na základě rozhodnutí rady ONV Plzeň-jih ze dne 24. října 1975 č. usnesení 366, schváleném 23. plenárním zasedání ONV Plzeň-jih dne 18. listopadu 1975 a na ustavujícím plenárním zasedání MNV Hradiště (u Blatné) dne 20. ledna 1976 se obec Zahorčičky stala součástí obce Hradiště (u Blatné). Tímto rozhodnutím MNV v Zahorčičkách zanikl. Na zmíněném ustavujícím plenárním zasedání MNV Hradiště byl též ustaven Občanský výbor Zahorčičky a předsedou byl zvolen Josef Bambas. Místo, kde MNV Zahorčičky sídlil se nepodařilo dohledat.

Ani po vydání zákona České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecním zřízení), kdy vznikaly nově obecní úřady, Obecní úřad v Zahorčičkách obnoven nebyl.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Archivní fond obsahuje archiválie MNV Zahorčičky z let 1957-1975.

Archiválie archivního fondu MNV Zahorčičky byly do archivu předávány v následujících přírůstcích.

První část archivního fondu, 1 balík archiválií z let 1972-1975 (1976) o celkové velikosti 0,01 bm, byl do Okresního archivu v Blovicích předán spolu s archiváliemi MNV Hradiště (u Blatné) Obecním úřadem (ObÚ) Hradiště (u Blatné) dne 1. dubna 1993 na základě provedeného skartačního řízení u tohoto úřadu (č. j. 18/93-Spf.). Do knihy přírůstků byly archiválie zapsány pod číslem přírůstku (č. př.) 914.

Na základě dalšího skartačního řízení provedeného u ObÚ Hradiště (u Kasejovic) (č. j. 216/98-Spf.) byl dne 29. července 1998 do Státního okresního archivu (SOkA) Plzeň-jih se sídlem v Blovicích předán tímto úřadem 1 balík archiválií MNV Zahorčičky z let 1957-1975. Do knihy přírůstků byly archiválie zapsány pod č. př. 143/98.

V kapitole III. je uveden soupis archiválií, které obdobné archivní fondy obsahují, ale součástí archivního fondu MNV Zahorčičky nejsou. K jejich ztrátě mohlo pravděpodobně dojít tak, že po zrušení MNV Zahorčičky a připojení obce Zahorčičky pod správu MNV Hradiště (u Blatné), zůstaly některé z dnes chybějících dokumentů, které nepřevzal do správy MNV Hradiště (u Blatné), uloženy v budově bývalé úřadovny MNV Zahorčičky a odtud mohly být postupně rozkradeny, nebo v případě, že byly předány do spisovny MNV Hradiště (u Blatné), mohlo dojít k situaci obdobné. Soupis dokumentů předávaných si mezi jednotlivými národními výbory bohužel neexistuje.

Předávání výše uvedených archiválií do SOkA Plzeň-jih se sídlem v Blovicích MNV Zahorčičky a jeho nástupcem se dělo v rámci archivem pravidelně prováděných skartačních řízení.

MNV se ve spisové službě, i když nedůsledně (nepřiděloval ukládací ani skartační znaky u příslušných spisů v podacím protokolu ani přímo na spisy), řídil podle centrálně vydaného spisového řádu, o čemž svědčí vedení podacích protokolů a přidělování čísel jednacích.

Spisy vzniklé činností MNV byly ukládány v budově úřadu do dřevěných skříní.

Písemnosti určené k předání do archivu byly vybrány podle příslušných předpisů a skartačních řádů pro národní výbory.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond MNV Zahorčičky z let 1957-1975 obsahuje celkem 3 knihy z let 1972-1975 a 1 karton spisů z let 1957-1975.

V roce 2011 bylo přikročeno k inventarizaci dosud nezpracovaného archivního fondu MNV Zahorčičky, která byla svěřena archivářce Janě Maškové.

Protože, jak již bylo poznamenáno v II. kapitole, pracovníci MNV se při výkonu spisové služby spisovým řádem řídili velmi nedůsledně – vedli pouze podací protokoly (viz. kapitola II.) a přidělovali č. j. podle těchto protokolů (nikde neuváděli ukládací ani skartační znaky). Bylo tedy pro pořádání spisů využito umělé Schéma pro pořádání spisů archivních fondů místních národních výborů obsažené v Metodickém pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni, č. j. SOAP/006-3120/2007.

Z výše uvedeného metodického pokynu vychází i rozdělení archivního fondu MNV Zahorčičky. Ten je rozdělen na úřední knihy a spisový materiál. Úřední knihy jsou zastoupeny inventární knihou, knihou příjmů a knihou výdajů. Spisový materiál pak obsahuje pouze spisy. Pododdíl spisy obsahuje archiválie ve spisové podobě rozdělené věcně podle oborů.

Jazykem celého archivního fondu je čeština.

Po formální stránce je archivní pomůcka vyhotovena podle Metodického pokynu ředitele Státního oblastního archivu v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek, č. j. SOAP/006-0767/2010 z 12. března 2010.

Vzhledem k absenci dalších dokumentů s archivní hodnotou dochovaných z činnosti původce, je archivní fond z hlediska úplnosti materiálu považován za torzo. Chybí zápisy ze schůzí pléna a rady z let 1945-1975, účetní knihy z let 1945-1971, podací protokoly z let 1945-1975. Nedochovala se téměř žádná spisová agenda.

Archiválie vzniklé z činnosti MNV Zahorčičky z období, kdy MNV Zahorčičky byl součástí okresu Blatná (1945-1960), jsou také uloženy ve SOKA Strakonice jako součást archivního fondu ONV Blatná (AP PIS 1, EL NAD 442). Jedná se o inv. č. 129 Seznamy členů jednotlivých MNV z let 1948-1949 a inv. č. 252 Jmenné seznamy členů národního výboru z let 1949-1953.

Před vlastní inventarizací archivního fondu došlo k jeho fyzickému vyčištění a zabalení knih do balicího papíru. Archivní fond nebyl poškozen.

Celková metráž archivního fondu byla určena na základě Metodického návodu odboru AS MV ČR čj. AS-169/2-2005, hlava VI., čl. 6 Způsob měření archiválií. Před zpracováním byla celková metráž archivního fondu 0,17 bm.

Vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu bylo v archivním fondu provedeno dne 5. 12. 2012. Vyřazeno bylo 0,01 bm písemností z let 1967-1975. Protokol o vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu č. j. SOAP/050-0592/2012 je součástí spisu o archivním fondu. Rozdíl v dataci archivního fondu před a po inventarizaci je výsledkem upřesnění časového rozsahu u inv. č. 6 (Statistické přehledy výkazy z let 1972-1975).

Z archivního fondu ONV Plzeň-jih, organizační odbor, č. př. 1028, karton 29, byly do archivního fondu MNV Zahorčičky přesunuty tyto archiválie: zpráva ze zasedání MNV z roku 1971, zpráva o projednání a zajištění úkolů na MNV z roku 1971 a vyjádření MNV k Instrukci č. 2 ohledně chat na katastru obce z roku 1971, vše o celkové velikosti 0,01 bm.

Po inventarizaci je nynější rozsah archivního fondu 0,07 bm, z toho připadá 0,02 bm na úřední knihy a 0,05 bm na karton. Rozdíl mezi původní a současnou metráží archivního fondu MNV Zahorčičky je způsoben vnitřním přesunem archiválií z archivního fondu ONV Plzeň-jih do archivního fondu MNV Zahorčičky, provedením vnitřní skartace v archivním fondu a přesunutím archiválií z původního kartonu o velikosti 0,11 bm, který nebyl zcela zaplněn, do kartonu o velikosti 0,05 bm.

Rozdíl v počtu a skladbě evidenčních jednotek archivního fondu původně uváděných na EL NAD a současným stavem je způsoben vyčleněním inventární knihy z balíku č. 2 z č. př. 142/98 při inventarizaci archivního fondu MNV Zahorčičky. Spisový materiál byl při inventarizaci archivního fondu uložen do kartonu.

Archivní fond je uložen ve Státním okresním archivu Plzeň-jih se sídlem v Blovicích.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond MNV Zahorčičky patří mezi méně dochované fondy národních výborů. Chybí zde téměř veškerá agenda 50. a 60. let minulého století. Dochované archiválie archivního fondu MNV Zahorčičky podávají přehled o hospodaření obce s jí svěřeným majetkem.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

V listopadu 2011 archivní fond uspořádala, inventární seznam sestavila a archivní pomůcku vypracovala pracovnice Státního okresního archivu Plzeň-jih se sídlem v Blovicích Jana Mašková.

V Blovicích dne 5. prosince 2012

.....
Jana Mašková

Seznam použitých pramenů a literatury

a) Prameny

Státní okresní archiv Strakonice

Archivní soubory:

Okresní národní výbor Blatná: inv. č. 129, sign. I/20k, karton 16 (Seznamy členů jednotlivých MNV 1948-1949)

Okresní národní výbor Blatná: inv. č. 252, sign. I/20k, karton 17 (Jmenné seznamy členů národního výboru 1949-1953)

b) Literatura

ČECHOVÁ Gabriela. Vývoj organizace a působnosti národních výborů v českých zemích v letech 1945-1960, *Archivní časopis*, 1962, roč. 12, str. 129-147.

ŠTROBLÍK Vladimír. Vývoj organizace a působnosti národních výborů na území České republiky (1945-1990), *Archivní časopis*, 2001, roč. 51, str. 73-89.

Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. I. a II. díl, Praha: 2006.

Seznam obcí v zemích českých podle správního rozdělení z 1. února 1949, Praha: 1949.

Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS MV ČR	Archivní správa Ministerstva vnitra České republiky
bm	běžný metr
ev. jedn.	evidenční jednotka
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
inv. č.	inventurní číslo
PEvA	program pro evidenci archiválií
SOA	státní oblastní archiv
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
Ú. l.	Úřední list

INVENTÁRNÍ SEZNAM

I. Úřední knihy

Knihy účetní

1	Inventární kniha místního národního výboru	1972-1975	ukn 1
2	Kniha příjmů	1973-1975	ukn 2
3	Kniha výdajů	1972-1975	ukn 3

II. Spisový materiál

Spisy

Organizace činnosti národního výboru

4	Zprávy (ze zasedání místního národního výboru, o projednání a zajištění úkolů na místním národním výboru)	1971	kar 1
5	Celoobecní závazky	1964	kar 1
6	Statistické výkazy a přehledy	1972-1975	kar 1

Evidence a správa majetku

7	Inventáře obecního majetku	1972-1974	kar 1
8	Vrácení budov členům jednotného zemědělského družstva	1963-1966	kar 1

Finanční hospodaření

9	Rozpočty na léta 1974-1976	1974-1975	kar 1
---	----------------------------	-----------	-------

Výstavba

10	Chaty-vyjádření místního národního výboru k Instrukci č. 2 (chaty v katastru obce nejsou)	1971	kar 1
----	---	------	-------

Zemědělská výroba

11	Sektorový přehled o plochách kultur, seznam evidenčních listů a vložek k evidenčním listům	1957	kar 1
----	--	------	-------

Název archivní pomůcky:	Místní národní výbor Zahorčičky
Značka archivního fondu:	MNV Zahorčičky
Časový rozsah:	1957-1975
Počet evidenčních jednotek:	4 (3 úřední knihy, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	11
Rozsah v bm:	0,07 (úřední knihy – 0,02 bm; spisy – 0,05 bm)
Stav ke dni:	5. 12. 2012
Zpracovatel archivního fondu:	Jana Mašková
Zpracovatel archivní pomůcky:	Jana Mašková
Počet stran:	14
Počet exemplářů:	5
Schválila:	Mgr. Petra Martínková
	dne 5. 12. 2012 - č. j. SOAP/050-0593/2012